

Tallinna Mustamäe Gümnaasiumi õppekava

Kinnitatud 30.08.2024

§ 1. Üldsätted	4
§ 1.1. Õppekava koostamise alused.....	4
§ 1.2. Õppekava ülesehitus.....	4
§ 2. Kooli väärtused ja eripära.....	5
§ 2.1. Kooli sihiseade	5
§ 2.2. Põhikooli ülesanne.....	6
§ 2.3. Gümnaasiumi ülesanne	7
§ 2.4. Kooli eripära	7
§ 3. Tallinna Mustamäe Gümnaasiumi õppe- ja kasvatusesmärgid	8
§ 3.1. Õppe kavandamine.....	8
§ 3.2. Üldpädevused	10
§ 4. Tunnijaotusplaan.....	17
§ 5. Läbivad teemad ja lõiming	26
§ 5.1 Õppekava läbivad teemad	26
§ 5.2. Lõiming	27
§ 5.2.1. Lõimingu rakendamine.....	28
§ 5.3.2. Ainevaldkonnad.....	29
§ 6. Võõrkeeled	30
§ 7. Õppekeskkond	31
§ 8. III kooliastme loovtöö teema valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord ..	34
§ 9. Gümnaasiumi õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus	35
§ 10. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus.....	36
§ 10.1 Reguleerimisala	36
§ 10.2. Hindamise alus.....	36
§ 10.3. Hindamise eesmärk	36
§ 10.4. Hindamisest teavitamine	37
§ 10.5. Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamise skaalad.....	38
§ 10.6. Õpitulemuste hindamise korraldus.....	40
§ 10.7. Järelevastamise ja hinde parandamise kord	41
§ 10.8. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted	42
§ 10.9. Kokkuvõttev hindamine põhikoolis.....	43
§ 10.10. Kokkuvõttev hindamine gümnaasiumiastmes.....	43
§ 10.11. Üleminekueksamid	43
§ 11. Käitumise ja hoolsuse hindamise korraldus	45

§ 11.1. Käitumise hindamine.....	45
§ 11.2. Hoolsuse hindamine.....	46
§ 12. Hinde vaidlustamine ning vaidlusküsimuste lahendamine	47
§ 13. Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise ning korduseksam...48	
§ 13.1. Õpilase järgmisse klassi üleviimine	49
§ 13.2. Põhikooli lõpetamine.....	49
§ 13.3. Gümnaasiumi lõpetamine	50
§ 14. Valikkursused gümnaasiumis	52
§ 15. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord	55
§ 16. Karjääriteenuste korraldus.....	58
§ 17. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus.....	60
§ 17.1. Õpilaste ja vanemate teavitamine	60
§ 17.2. Õpilaste ja vanemate nõustamine	60
§ 18. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	62
§ 18.1. Õpetajate koostöö	62
§ 18.2. Õpetaja töö planeerimine	62
§ 19. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	63
§ 19.1. Kooli õppekava arendustöö.....	63
§ 19.2. Kooli õppekava uuendamine ja täiendamine.....	63
Lisa 1. Ainekavad	64

§ 1. Üldsätted

§ 1.1. Õppekava koostamise alused

(1) Tallinna Mustamäe Gümnaasiumi (järgnevas tekstis kasutatud lühendatud nimetust Mustamäe Gümnaasium või lühendit MG) õppekava on Mustamäe Gümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.

(2) Mustamäe Gümnaasiumi õppekava koostamisel on lähtunud 1) Põhikooli riiklikust õppekavast (Vabariigi Valitsuse 6. jaanuari 2011. a määrus nr 2), Gümnaasiumi riiklikust õppekavast (Vabariigi Valitsuse 6. jaanuari 2011. a määrus nr 2), 3) Põhikooli- ja Gümnaasiumiseadusest (RT I 2010, 41, 240, jõustumine 01.09.2010), arvestades piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste ettepanekuid ning toetudes Eesti haridusvaldkonna arengukavale (2021 – 2035).

(3) Mustamäe Gümnaasiumi õppekava on kooskõlas Eesti Vabariigi ja Tallinna haridusseadusandlusega ning MG arengukavaga.

(4) Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.

(5) Kooli õppekava kehtestab direktor. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

(6) Mustamäe Gümnaasiumi õpetajad kavandavad õppetööd lähtuvalt Tallinna Mustamäe Gümnaasiumi õppekavast.

§ 1.2. Õppekava ülesehitus

(1) Mustamäe Gümnaasiumi õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest.

(2) Üldosas esitatakse:

1) kooli väärtused ja eripära, kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid, valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused, üldpädevuste kujundamise ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtte;

2) õppekorraldus – tunnijaotusplaani õppeainete ja klassiti, valikõppeainete ja võõrkeelte valik, riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetustes või õppemahtudes tehtud erisused ja erisuste tegemise põhjendused;

- 3) õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline;
  - 4) III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord ning gümnaasiumi uurimistöö või praktilise töö koostamise kord;
  - 5) õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus;
  - 6) hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord;
  - 7) karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine;
  - 8) õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
  - 9) õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
  - 10) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.
- (3) Ainekavad koondatakse ainevaldkondade kaupa ning esitatakse põhikoolis klassiti, gümnaasiumis kursuseti.
- (4) Ainevaldkonna kohta esitatakse:
- 1) valdkonnapädevus,
  - 2) ainevaldkonna õppeainete arvestuslik maht,
  - 3) ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming,
  - 4) õppe kavandamine ja korraldamine,
  - 5) hindamine,
  - 6) õppekeskkond.
- (5) Ainekavades esitatakse õppeaine kohta üldiselt:
- 1) õppeaine kirjeldus,
  - 2) kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud,
  - 3) õpitulemused,
  - 4) õppesisu.

§ 2. Kooli väärtused ja eripära

§ 2.1. Kooli sihiseade

(1) Mustamäe Gümnaasiumis toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Luuakse tingimused õpilase võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

(2) Peetakse oluliseks väärtusi, mis tulenevad Eesti Vabariigi põhiseadusest, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonist, lapse õiguste konventsioonist ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest.

(3) Uue põlvkonna sotsialiseerimine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiskonnade ning maailma kultuuri ja teaduse põhisavutuste omaksvõtul. Üldhariduse omandanud inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

(4) Tallinna Mustamäe Gümnaasium lähtub oma tegevuses järgmistest Eesti Vabariigi põhiseaduse, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsiooni, lapse õiguste konventsiooni ja Euroopa Liidu alusdokumentide põhjal nimetatud eetilistest põhimõtetest:

- 1) elu ja inimväärikuse austamine;
- 2) südametunnistuse-, usu- ja mõttevabadus;
- 3) lugupidamine enda ja teiste rahvaste traditsioonide ja kultuuriväärtuste vastu;
- 4) sallivus ja võrdõiguslikkus;
- 5) õigusriigi ja demokraatlike põhimõtete järgimine;
- 6) vägivaldatus ja solidaarsus;
- 7) ausus, õiglus ja vastutustunne;
- 8) looduskeskkonna säilitamine;
- 9) perekonna väärtustamine.

(5) Mustamäe Gümnaasiumi põhiväärtused õppetöö korraldamisel on õppimist väärtustav organisatsioonikultuur; õpilaste sotsiaalse, vaimse ja füüsilise heaolu toetamine; motiveeritud ja pädevate õpetajate olemasolu; püüdlus tagada kõrget õppekvaliteeti lähtuvalt nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtetest; koostööoskuse arendamine; kooli füüsilise keskkonna vastavus õppetegevuse, turvalisuse ja tervisekaitsenõuetele.

§ 2.2. Põhikooli ülesanne

(1) Põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Põhikool aitab kaasa õpilase kasvamisele loovaks, mitmekülgseks isiksuseks, kes suudab ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus ning valida oma huvide ja võimete kohast õpiteed.

(2) Mustamäe Gümnaasiumi põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihuvi ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

§ 2.3. Gümnaasiumi ülesanne

(1) Gümnaasiumil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Gümnaasiumi ülesanne on noore ettevalmistamine toimima loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärged teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.

(2) Mustamäe Gümnaasiumis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus, et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda oma edasine haridustee. Gümnaasiumi ülesanne on luua tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või kutseõppeasutuses.

§ 2.4. Kooli eripära

(1) Mustamäe Gümnaasiumi missiooniks on väärtustada õppimist ja kõrget koolikultuuri, mis aitab noorel inimesel areneda loovaks isiksuseks, kes:

- 1) tunnetab ennast ja oma kohta muutuv maailmas;
- 2) väärtustab kõlbelisust ja mitmekülgset haridust, teadvustab elukestva õppe vajadust;
- 3) suudab otsustada ja oma tegude eest vastutada.

(2) Mustamäe Gümnaasiumi tunnuslause on "Samm-sammult täiuslikkuse poole!".

(3) Mustamäe Gümnaasiumi visiooniks on kujundada oma õpilastest ühiskonda panustavad, kriitilise mõtlemisega, lahendusi otsivad, loovad ning tolerantsed ühiskonna liikmed.

(4) Mustamäe Gümnaasiumis kasutatakse õppetöö rikastamiseks aktiivselt linnaruumi võimalusi, sh tehakse koostööd erinevate asutustega (spordiklubid, kõrgkoolid jt). Olulisel

kohal on Tallinna linna tundma õppimine läbi giidindusõppe, muuseumitundide, õuesõppetundide, õppekäikude jm.

(5) MG õppe korraldamisel on fookus kõrgetasemelisel keeleõppel ning loodusharidusel. Põhikooli õppekava rõhuasetus lähtub õppesuundadest. Mustamäe Gümnaasiumi põhikooli osas on 2024/2025. õppeaastast alates 1. ja 2. klassist kolm õppesuunda:

inglise keele õppesuund (alates 1968/69. õppeaastast),

looduse ja tehnoloogia õppesuund;

loomemajanduse õppesuund.

(6) Enne 2023/2024. õppeaastat MG-s õpinguid alustanud põhikooliõpilased õpilased jagunevad inglise keele süvaõppe ja tavaklassidesse. Õpilastele pakutakse lisaks riikliku õppekava kohustuslikele õppeainetele kooli eripärast lähtuvaid valikaineid.

(7) Mustamäe Gümnaasiumi gümnaasiumiastmes on 2024/2025. õppeaastast alates kaks õppesuunda:

keele ja kultuuriloo õppesuund,

keskkonna ja tehnoloogia õppesuund.

(8) Enne 2024/2025. õppeaastat MG-s õpinguid alustanud gümnaasiumiõpilased jagunevad kolme õppesuuna vahel:

keele ja kultuuriloo õppesuund;

keele-reaal õppesuund;

keskkonna- ja loodussuund

§ 3. Tallinna Mustamäe Gümnaasiumi õppe- ja kasvatuseesmärgid

§ 3.1. Õppe kavandamine

Õppetöö kavandamisel ja ellu viimisel:

- 1) arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, tervises seisundit, huvi ja kogemusi;
  - 2) arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
  - 3) võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
  - 4) kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
  - 5) luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
  - 6) kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
  - 7) kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
  - 8) kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igaühe individuaalsust.
- (1) Õppe ja kasvatuse korralduse aeg ja viisid määratakse kooli õppekavas, kooli päevakavas ja tunniplaanis, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud nõuetest.
  - (2) Põhikoolis võib õpe olla korraldatud mitmel viisil: kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel või erinevate õppeainete õpetamine toimub teatud ajal õppeaastas.
  - (3) A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt, B-võõrkeelena saksa, hispaania või vene keelt kooli õppekavas määratud korras. Õpilane, kes õpib eesti keelt teise keelena, ei pea õppima B-võõrkeelt.
  - (4) Õpilasele pakutakse B-võõrkeele õppima asumisel võimalust valida kahe või enama võõrkeele vahel.
  - (5) Õpilase õppekoormus gümnaasiumiastmes on olenevalt õppesuunast vähemalt 96 kursust (1 kursus on 35 õppetundi). Õppekoormust võib suurendada kooli õppekavas kehtestatud korras, võttes arvesse õpilase soove ja arenguvajadusi.
  - (6) Õpilase õppekoormuse moodustavad valdkonnakavades kirjeldatud kohustuslikud kursused ja kooli õppekavaga pakutavad suunaained ja valikkursused.

(7) Õpilase õppekoormusesse kuuluvad kohustuslikud kursused kõigis nimetatud ainevaldkondades, arvestades võimalust valida kitsa ja laia matemaatika vahel.

(8) Gümnaasium võimaldab lisaks valikkursusi, mis arvestavad kooli omapära ja piirkondlikku eripära. Nimetatud valikkursuste hulgas võivad olla nii riiklikus õppekavas kirjeldatud valikkursused kui ka kooli õppekavast tulenevad valikkursused. Nende valikkursuste õpe tuleb korraldada vähemalt 14 soovija olemasolul.

(9) Õpetuse ja kasvatuse korraldus määratakse kooli õppekavas. Gümnaasium võib õppetööd kavandada ja läbi viia koostöös teiste koolide ja organisatsioonidega, sealhulgas kasutades Eesti ja rahvusvahelisi võrgustikke ning infotehnoloogilisi lahendusi.

§ 3.2. Üldpädevused

1) Riikliku õppekava tähenduses on pädevus teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.

2) Riiklikus õppekavas eristatakse üldpädevusi, valdkonnapädevusi ja kooliastmetes taotletavaid pädevusi. Pädevuste kujundamist kirjeldatakse kooli õppekavas.

3) Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.

Õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

1) **kultuuri- ja väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid.

Põhikooliõpilane suudab:

1) hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast;

2) tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega;

3) väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt;

4) hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust;

5) teadvustada oma väärtushinnanguid.

Gümnaasiumiõpilane suudab:

1) hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide ja eetika seisukohast;

2) tajuda, analüüsida ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega;

3) väärtustada kunsti ja loomingut ning kujundada ilumeelt;

4) hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust;

5) teadvustada oma väärtushinnanguid ja arvestada nendega otsuste langetamisel;

6) olla salliv ja koostööaldis ning panustada ühiste eesmärkide saavutamisse.

2) **sotsiaalne ja kodanikupädevus** – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

Põhikooliõpilane suudab:

1) ennast teostada;

2) toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut;

3) teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme;

4) austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära;

5) teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides;

6) aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

Gümnaasiumiõpilane suudab:

- 1) ennast teostada;
  - 2) toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut;
  - 3) teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid;
  - 4) austada erinevate keskkondade, sh suhtluskeskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, inimõigusi, religioonide ja rahvuste omapära;
  - 5) teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides;
  - 6) aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
  - 7) mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastutus nende lahendamise eest;
  - 8) väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid;
  - 9) tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis.
- 3) **enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme.

Põhikooliõpilane suudab:

- 1) mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi;
- 2) analüüsida oma käitumist erinevates olukordades;
- 3) käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise;
- 4) lahendada suhtlemisprobleeme.

Gümnaasiumiõpilane suudab:

- 1) mõista ja hinnata adekvaatselt oma nõrku ja tugevaid külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi;
- 2) analüüsida oma käitumist erinevates olukordades;
- 3) käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise;
- 4) lahendada oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid probleeme;
- 5) käituda inimsuhetes sõltumatult;

6) hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandada oma karjääri.

4) **õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi.

Põhikooliõpilane suudab:

1) organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet;

2) planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades;

3) seostada omandatud teadmisi varemõpituga;

4) analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi.

Gümnaasiumiõpilane suudab:

1) organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet;

2) leida sobivad teabeallikad ja juhendajad ning kasutada õppimisel nende abi; 3) planeerida õppimist ja seda plaani järgida;

4) kasutada erinevaid õpistrateegiaid ja õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades;

5) seostada omandatud teadmisi varemõpituga;

6) analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi.

5) **suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.

Põhikooliõpilane suudab:

- 1) ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeletes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust;
- 2) ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada;
- 3) lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust;
- 4) kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili;
- 5) väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.

Gümnaasiumiõpilane suudab:

- 1) ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada emakeeles ja iseseisva keelekasutaja tasemel vähemalt kahes võõrkeeletes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust;
- 2) ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada;
- 3) lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust;
- 4) koostada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili;
- 5) väärtustada õigekeelsust, kasutada korrektset ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.

6) **matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.

Põhikooliõpilane suudab:

- 1) kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus;
- 2) suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid;
- 3) mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid;
- 4) kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.

Gümnaasiumiõpilane suudab:

- 1) kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades;
- 2) mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale;
- 3) mõista teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske;
- 4) teha tõenduspõhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades; 5) kasutada uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt.

7) **ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust.

Põhikooliõpilane suudab:

- 1) ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades;
- 2) näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele;
- 3) seada eesmärged, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia;
- 4) korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest;
- 5) reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele;
- 6) võtta arukaid riske.

Gümnaasiumiõpilane suudab:

- 1) ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades;
- 2) näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele;
- 3) seada eesmärged, koostada lühi- ja pikaajalisi plaane, neid tutvustada ja ellu viia;
- 4) korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest;

5) reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; 6) võtta arukaid riske;

7) mõelda kriitiliselt ja loovalt, arendada ja hinnata oma ja teiste ideid.

8) **digipädevus** – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja silitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväarsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Õpilane suudab:

1) kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes;

2) leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväarsust;

3) osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel;

4) kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades;

5) olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti;

6) järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

§ 4. Tunnijaotusplaan

1) Põhikooli tunnijaotusplaan 2024/25. õppeaastal.

Inglise keele õppesuund

I kooliaste

II kooliaste

III kooliaste

Õppeaine	1. klass	2. klass	3. klass	Kokku	Õppeaine	4. klass	5. klass	6. klass	Kokku	Õppeaine	7. klass	8. klass	9. klass	Kokku
eesti keel	7	6	6	19	eesti keel	5	3	3	11	eesti keel	2	2	2	6
matemaatika	3,5	4	5	12,5	kirjandus		2	2	4	kirjandus	2	2	2	6
A-võõrkeel	1,5	3	3	7,5	matemaatika	5	5	5	15	matemaatika	5	4	4	13
loodusõpetus	1	1	1	3	A-võõrkeel	5	5	5	15	A-võõrkeel	4	4	5	13
inimeseõpetus		1	1	2	B-võõrkeel			3	3	B-võõrkeel	3	3	3	9
muusika	2	2	2	6	loodusõpetus	2	3	2	7	bioloogia	1,5	2	1,5	5
kunst	1	2	1,5	4,5	inimeseõpetus	1	1		2	loodusõpetus	2			2
tööõpetus	1	2	1,5	4,5	ühiskonnaõpetus			1	1	geograafia	1,5	2	1,5	5
liikumisõpetus	3	2	3	8	ajalugu		2	2	4	keemia		2	2	4
projektõpe			1	1	kunst	1	1	1	3	füüsika		2	2	4
Kokku	20	23	25	68	tehnoloogiaõpetus	1	2	2	5	inimeseõpetus	1	1		2
					liikumisõpetus	3	3	2	8	ühiskonnaõpetus			2	2
					muusika	2	1	1	4	ajalugu	2	2	2	6
					kõneõpetus					kunst	1	1	1	3
					projektõpe			1	1	tehnoloogiaõpetus	2	2	1	5
					Kokku	25	28	30	83	liikumisõpetus	2	2	2	6
										muusika	1	1	1	3
										Kokku	30	32	32	94

Looduse ja tehnoloogia õppesuund

I kooliaste					II kooliaste					III kooliaste				
Õppeaine	1. klass	2. klass	3. klass	Kokku	Õppeaine	4. klass	5. klass	6. klass	Kokku	Õppeaine	7. klass	8. klass	9. klass	Kokku
eesti keel	7	6	6	19	eesti keel	5	3	3	11	eesti keel	2	2	2	6
matemaatika	4	4	5	13	kirjandus		2	2	4	kirjandus	2	2	2	6
A-võõrkeel			3	3	matemaatika	5	5	5	15	matemaatika	5	4	5	14
loodusõpetus	1	2	1	4	A-võõrkeel	3	3	3	9	A-võõrkeel	3	3	3	9
inimeseõpetus		1	1	2	B-võõrkeel			3	3	B-võõrkeel	3	3	3	9
muusika	2	2	2	6	loodusõpetus	3	3	2	8	bioloogia	1,5	2	2	5,5
kunst	1	2	1,5	4,5	inimeseõpetus	1	1		2	loodusõpetus	2			2
tööõpetus	2	2	1,5	5,5	ühiskonnaõpetus			1	1	geograafia	1,5	2	2	5,5
liikumisõpetus	3	2	3	8	ajalugu		2	2	4	keemia		2	2	4
robotika		1		1	kunst	1	2	2	5	füüsika		2	2	4
mina ja digimaailm		1		1	tehnoloogiaõpetus	2	2	2	6	inimeseõpetus	1	1		2
projektõpe			1	1	liikumisõpetus	3	3	2	8	ühiskonnaõpetus			2	2
Kokku	20	23	25	68	muusika	2	1	1	4	ajalugu	2	2	2	6
					programmeerimine/ kodeerimine		1	1	2	kunst	1	1	1	3
					projektõpe			1	1	tehnoloogiaõpetus	2	2	1	5
					Kokku	25	28	30	83	liikumisõpetus	2	2	2	6
										muusika	1	1	1	3
										digitaalne tootedisain	1			1
										Kokku	30	31	32	93

Loomemajanduse õppesuund

I kooliaste

II kooliaste

III kooliaste

Õppeaine	I kooliaste				Õppeaine	II kooliaste				Õppeaine	III kooliaste			
	1. klass	2. klass	3. klass	Kokku		4. klass	5. klass	6. klass	Kokku		7. klass	8. klass	9. klass	Kokku
eesti keel	7	6	6	19	eesti keel	5	3	3	11	eesti keel	2	2	2	6
matemaatika	4	5	5	14	kirjandus		2	2	4	kirjandus	2	2	2	6
A-võõrkeel			3	3	matemaatika	5	5	5	15	matemaatika	5	4	5	14
loodusõpetus	1	1	1	3	A-võõrkeel	3	3	3	9	A-võõrkeel	3	3	3	9
inimeseõpetus		1	1	2	B-võõrkeel			3	3	B-võõrkeel	3	3	3	9
muusika	2	2	2	6	loodusõpetus	3	3	2	8	bioloogia	1,5	2	1,5	5
kunst	1	2	1,5	4,5	inimeseõpetus	1	1		2	loodusõpetus	2			2
tööõpetus	1	2	1,5	4,5	ühiskonnaõpetus			1	1	geograafia	1,5	2	1,5	5
liikumisõpetus	3	2	3	8	ajalugu		2	2	4	keemia		2	2	4
projektõpe			1	1	kunst	1	2	2	5	füüsika		2	2	4
rahatarkus I		1		1	tehnoloogiaõpetus	2	2	2	6	inimeseõpetus	1	1		2
mõttemängud ja tiimitöö	1			1	liikumisõpetus	3	3	2	8	ühiskonnaõpetus			2	2
Nüüdisaegses teabekeskonnas		1		1	muusika	2	1	1	4	ajalugu	2	2	2	6
Kokku	20	23	25	68	Rahatarkus II		1	1	2	kunst	1	1	1	3
					Ühiskondlik areng					tehnoloogiaõpetus	2	2	1	5
					projektõpe			1	1	liikumisõpetus	2	2	2	6
					Kokku	25	28	30	83	muusika	1	1	1	3
										Disainmõtlemise ABC	1		1	2
										Kokku	30	31	32	93

2) Gümnaasiumiastme tunniplaan

Keele ja kultuuriloo õppesuuna tunniplaan:

Õppeaine	10. klass	11. klass	12. klass	kokku
	G1K	G2K	G3K	
Eesti keel	2	2	3	7
Kirjandus	1	2	2	5
Matemaatika	5	5	5	15
B2-võõrkeel	4	4	4	12
B1-võõrkeel	3	3		6
Bioloogia		2	2	4
Loodusgeograafia		2		2
Inimgeograafia	1			1
Keemia	3			3
Füüsika	2	2	1	5
Ajalugu	2	2	2	6
Ühiskonnaõpetus			2	2
Inimeseõpetus			1	1
Muusika	1	1	1	3
Kunst			2	2
Kehaline kasvatus	1	2	2	5

Keskkonna ja tehnoloogia õppesuuna tunniplaan:

Õppeaine	10. klass	11. klass	12. klass	kokku
	G1T	G2T	G3T	
Eesti keel	2	2	3	7
Kirjandus	1	2	2	5
Matemaatika	5	5	5	15
B2-võõrkeel	4	4	4	12
B1-võõrkeel	3	3		6
Bioloogia		2	2	4
Loodusgeograafia		2		2
Inimgeograafia	1			1
Keemia	3			3
Füüsika	2	2	1	5
Ajalugu	2	2	2	6
Ühiskonnaõpetus			2	2
Inimeseõpetus			1	1
Muusika	1	1	1	3
Kunst			2	2
Kehaline kasvatus	1	2	2	5
Riigikaitse	1			1
Uurimistöö alused	1			1

Riigikaitse	1			1
Uurimistöö alused	1			1
Suurbritannia geograafia	1			1
Suurbritannia ajalugu	1	1		2
Inglise kirjandus		2		2
Tallinna ajalugu		2		2
USA ajalugu			2	2
Ameerika ajalugu			2	2
Kultuurilugu	1			1
Minu õpitee	1			1
Valikained	2	2	1	5
Kokku	33	34	32	99

Keskkond ja tervis (TLÜ)	2			2
Praktiline keemia	1			1
Programmeerimise algkursus	1			1
Keskkonnaõpetus		2		2
Minu õpitee	1			1
Keskkonnakeemia		1		1
Geoinformaatika		1		1
Loodusteadused, tehnoloogia, ühiskond			1	1
Astronoomia			1	1
Geenitehnoloogia			1	1
Globaalsed probleemid			1	1
Valikained	2	2	1	5
Kokku	34	33	32	99

Kohustuslikud kursused

Õppesuund	K			KR			L		
	G1.	G2.	G3.	G1.	G2.	G3.	G1.	G2.	G3.
Eesti keel	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kirjandus	2	2	1	2	2	1	2	2	1
Inglise keel	4	4	3	4	4	3	4	4	3
Suurbritannia ja USA maalugu	2	3	4						
Tallinna ajalugu		2							
Vene keel	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Lai matemaatika	5	5	4	5	5	4	5	5	4
Kitsas matemaatika	3	3	2				3	2	2
Bioloogia		2	2		2	2	1	2	2
Geograafia (loodusgeograafia)	2			2			2	1	
Keskkond ja tervis							1		
Keskkonnaõpetus								2	-
Keemia	3	-	-	3	2	-	3	2	1
Füüsika	2	2	1	2	2	3	2	2	3
Loodusteadused, tehnoloogia ja ühiskond	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Ajalugu	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Ühiskonnaõpetus	-	-	2	-	-	2	-	-	2
Inimeseõpetus	-	-	1	-	-	1	-	-	1
Geograafia (inimgeograafia)	1	-	-	1	-	-	1	-	-
Uurimistöö alused	1	-	-	1	-	-	1	-	-
Muusika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunst	-	-	2	-	-	2	-	-	2
Riigikaitse	2	-	-	2	-	-	2	-	-
Kehaline kasvatus	1	2	2	1	2	2	1	2	2
Õpime õppima	1	-	-	1	-	-	1	-	-
Kokku laia matemaatika õppijatel	34	30	30	32	27	29	34	30	30
Kokku kitsa matemaatika õppijatel	32	28	28	-	-	-	32	28	28

2022/23. õppeaastal või varem gümnaasiumisastmes alustanud õpilased õpivad järgneva tunnijaotusplaani alusel:

(2) Õpilase poolt valitavad kursused

Õppesuund	K			KR			L		
	G1.	G2.	G3.	G1.	G2.	G3.	G1.	G2.	G3.
III võõrkeel algajatele (saksa, hiina, hispaania)	3	3	2	3	3	2	3	3	2
Tallinna ajalugu*	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Eesti keel: Kõne ja väitlus	-	-	1	-	-	1	-	-	1
Kirjandus: Müüt ja kirjandus	1	-	-	1	-	-	1	-	-
Teater, film ja kirjandus	-	1	-	-	1	-	-	1	-
Kirjandus ja ühiskond	-	-	1	-	-	1	-	-	1
Inglise keel: Sotsiaalpoliitiline ja juuriidiline inglise keel	-	2	-	-	2	2	-	2	-
Inglise ärikeeel	-	-	2	-	-	2	-	-	2
Suurbritannia maalugu	-	-	-	2	-	-	-	-	-
USA maalugu	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Keemia: Keskkonnakeemia	-	-	-	-	1	-	-	1	-
Digitaalne tootearendus	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Majandus- ja ettevõtlusõpe	-	2	-	-	2	-	-	2	-
Terviseõpetus	1	-	-	1	-	-	1	-	-
Usundiõpetus	-	-	2	-	-	2	-	-	2
Joonestamine	-	-	1	-	-	1	-	-	1
Kehaline kasvatus	-	-	2	-	-	2	-	-	2
Kunst: Kunst Euroopas varakristlusest manerismini	-	1	-	-	1	-	-	1	-
Eesti vanema kunsti ajalugu	-	-	1	-	-	1	-	-	1

Psühholoogia	-	1	-	-	1	-	-	1	-
Karjääriõpetus	-	-	1	-	-	1	-	-	1
Teaduslabor	2	-	-	2	-	-	2	-	-
Soovituslik valitavate kursuste arv laia matemaatika õppijatel	1-3	2-5	2-5	3-5	5-8	3-6	1-3	2-5	2-5
Soovituslik valitavate kursuste arv kitsa matemaatika õppijatel	3-5	4-7	4-7	-	-	-	3-5	4-7	4-7

(3) Ettevalmistus riigieksamiks (õpilase poolt täiendavalt valitud kursused)

Õppesuund	K			KR			L		
	G1.	G2.	G3.	G1.	G2.	G3.	G1.	G2.	G3.
Eesti keel	-	-	1	-	-	1	-	-	1
Matemaatika (kitsas)	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Matemaatika (lai)	-	-	1	-	-	1	-	-	1

§ 5. Läbivad teemad ja lõiming

§ 5.1 Õppekava läbivad teemad

(1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatöona;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisest õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

(3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

- 1) elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid;
- 2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;

3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

5) teabekeskond ja meediakasutus – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskonda, suudab meediamaailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärke ja ühiskonnas omaks võetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskonnas;

6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;

7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;

8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

§ 5.2. Lõiming

(1) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Õppeainete ja ainevaldkondade lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu

eesmärk on muuta õppimine õpilase jaoks tähenduslikuks. Lõiming on õpetajate teadlik katse seostada erinevaid teadmisi ja oskusi ning õppemeetodeid omavahel nii, et saavutada õppekava ja õpetuse terviklikkus. Õpetajate poolse lõimingu kaudu pakutakse õpilastele motiveeritud õppimist, seostades teadmisi õpilase huvidest lähtuvalt ning soodustades sellega õpilase aktiivsust. Lõimingu kaudu soodustatakse leidmist, lahendamist ja oma lahenduste põhjendamist. Lõimingu saavutamist kavandab kool õppekava arenduse ning õpetaja õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

(2) Lõiming ehk seoste loomine toimub:

1) õppeaine siseselt (nn vertikaalne lõiming) - vertikaalne lõiming taotleb terviku moodustamist õppeainesiseselt kogu kursuse ulatuses. Vertikaalse lõimingu saame sidususe ja järgnevuse abil: mõisted ja teemad korduvad kooliastmeti ja samas minnakse lihtsamalt seletuselt sügavamale ja laiemale, kusjuures uued teadmised tuginevad valdavalt varem õpitule;

2) õppeainete vaheliselt (nn horisontaalne lõiming) - horisontaalne lõiming on mõistete ja teemade käsitlemine eri külgedest ja eri õppeainetes, et kindlustada õpitule võimalikult avarad seosed;

3) ainevaldkondade vaheliselt;

4) erinevate kooliastmete vaheliselt;

5) kooli ja partnerite vaheliselt;

6) formaal- ja mitteformaalhariduse vaheliselt.

(3) Lõiming võib olla:

1) välimine - s.o õppeaine tasemel ainetevaheliste seoste loomine väljastpoolt;

2) sisemine - s.o protsess, mis toimub õpilases endas, kui ta püüab korrastada teadmisi ja kogemusi, mis algselt tunduvat üksteisest eraldi seisvat.

§ 5.2.1. Lõimingu rakendamine

(1) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete, samuti ka ühe valdkonna siseste õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Tallinna Mustamäe Gümnaasiumi õppekava üldosa saavutamiseks korraldatakse koolis õpet ja

kujundatakse õpikeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineteülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määratledes erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku. Õppetegevus kavandatakse õpilasekesksena, arvestades õpilase ealisi iseärasusi, eelnevaid teadmisi ja kogemusi. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus õpetaja töökava ja kooli üldtööplaani tasandil.

(2) III kooliastmes korraldab kool õpilaste läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö vm. Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Loovtöö teema märgitakse lõputunnistusele.

(3) I ja II kooliastme lõpus on kõikidel õppesuundadel projektõppetund eesmärgiga arendada samaaegselt üldpädevusi ning õppesuunast tulenevaid valdkonnapädevusi.

§ 5.3.2. Ainevaldkonnad

(1) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades ja esitatud kooli kodulehel.

(2) Kooliastmetes taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandatuse kaudu.

(3) Ainekavades esitatakse õpitulemused, mis toetavad kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutamist ning valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakute saavutatuse kohta antakse õpilasele kirjeldavat tagasisidet kooli määratud viisil.

(4) Ainekavad on esitatud kooli kodulehel.

§ 6. Võõrkeeled

(1) A-võõrkeelena õpitakse põhikoolis inglise keelt. Õpilasel, kes õpib eesti keelt teise keelena, on üks kohustuslik võõrkeel. A-võõrkeelt õpitakse inglise keele õppesuunas alates 1. klassist (2024/25. õppeaastast) või alates 2. klassist (2023/24. õppeaastal alustanud). Loomemajanduse õppesuunas ning looduse ja tehnoloogia õppesuunas õpitakse A-võõrkeelt alates 3. klassist. Gümnaasiumiastmes õpitakse õpitakse B2-keeleoskustaseme võõrkeelena inglise keelt ja B1-keeleoskustaseme võõrkeelena vene keelt.

(2) Õpilasele pakutakse B-võõrkeele õppima asumisel alates 6. klassist võimalust valida kahe või enama võõrkeele vahel. Alates 2023/24. õppeaastast saab alates 6. klassist B-võõrkeelena põhikoolis valida saksa, hispaania või vene keelt kooli õppekavas määratud korras.

(3) Gümnaasiumiastmes on õpilastel valikainena õppida hispaania, saksa või hiina keelt.

(4) Kui põhikoolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena“ ainekava alusel.

(5) Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppest.

§ 7. Õppekeskkond

Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone. Õppijatel on kõigis Tallinna piirkondades tagatud turvaline, koostegev ja kaasaegne avatud õppimise ruum.

Põhikool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- 1) osaleb kogu koolipere;
- 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusesega seotud osaliste vahel;
- 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdselt, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 6) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 7) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- 11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;

12) korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise, soolise ja muudel alustel võrdse kohtlemise põhimõtetest ning soolise võrdsuslikkuse eesmärkidest.

Füüsilist keskkonda kujundades jälgib põhikool, et:

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- 2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
- 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- 2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
- 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume ning virtuaalses õppekeskkonnas, tagades õpilaste vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse.

§ 8. III kooliastme loovtöö teema valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

Loovtöö korraldus põhikoolis on sätestatud „Loovtööde koostamise juhendiga“, mis on avaldatud kooli kodulehel.

§ 9. Gümnaasiumi õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus

Õpilasuurimuse korraldus gümnaasiumis on sätestatud „Õpilaste uurimistöde koostamise ja vormistamise juhendiga“, mis on avaldatud kooli kodulehel.

Praktilise töö korraldus gümnaasiumis on sätestatud „Õpilaste praktiliste tööde koostamise ja hindamise juhendiga“, mis on avaldatud kooli kodulehel.

§ 10. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus

§ 10.1 Reguleerimisala

(1) Käesoleva juhendiga sätestatakse Tallinna Mustamäe Gümnaasiumi õpilaste teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise, õpilaste järgmise klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja kord.

(2) Üleriigiliste tasemetööde, põhikooli lõpueksamitööde ja riigieksamitööde hindamine on sätestatud haridus- ja teadusministri määruses „Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise ja läbiviimise ning eksamitööde koostamise, hindamise ja säilitamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord”.

§ 10.2. Hindamise alus

(1) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

(2) Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekavaga ning selle alusel koostatud kooli õppekava nõutavatest teadmistest ja oskustest.

(3) Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava ning kooli kodukorra nõuetest.

(4) Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

§ 10.3. Hindamise eesmärk

(1) Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;

4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;

5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;

6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

(2) Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:

1) suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;

2) motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

§ 10.4. Hindamisest teavitamine

(1) Kooli õppekavas sätestatud õpilaste hindamise põhimõtted ja kord on kättesaadav lapsevanemale, eestkostjale või hooldajale (edaspidi lapsevanem), õpilasele ja õpetajale ning avalikustatud kooli kodulehel.

(2) Teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtteid ja korda tutvustavad õpilastele aineõpetajad õppeaasta või ainekursuse algul ning esitavad need kirjalikus vormis Stuudiumi keskkonnas.

(3) Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja õppeaasta algul.

(4) Õpilasel ja lapsevanemal on õigus saada vastavalt klassi- või aineõpetajalt teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta.

(5) Õpitulemuste, käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustatakse lastevanematele klassi lastevanemate koosolekul.

(6) Lapse hinded tehakse lapsevanemale teatavaks Stuudiumi kaudu.

(7) Kokkuvõtvad hinded teatatakse lapsevanemale Stuudiumi kaudu. Õppeaasta lõpus saavad pabertunnistuse I kooliastme õpilased (klassid 1-3). 4.-12. klassis on kasutusel e-tunnistus. Lapsevanema taotluse alusel väljastatakse õpilasele õppeaasta lõpus ka pabertunnistus.

(8) Põhikooli õpilase käitumise ja hoolsuse kohta antakse lapsevanemale tagasisidet vastava hinde kaudu, mis märgitakse tunnistusele põhikoolis igal trimestril. 1. klassi õpilastele antakse hoolsuse ja käitumise kohta tagasisidet kaks korda õppeaastas.

§ 10.5. Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamise skaalad

(1) Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse viiepallilist numbrilist skaalat.

(2) Koolisiselt kasutatakse õpilaste hindamisel kümne positiivse ja kolme negatiivse hindegatähelist skaalat.

(3) Positiivsete hinnete sisu:

1) A+ väljapaistev; protsendiskaalal üle 100%; õpitulemust hinnatakse väljapaistvaks (hinne A+), kui õpilase teadmised ja oskused ületavad tunduvalt ainekavas nõutut või kui lahendus/idee on unikaalne ja õige või lähenemine eriti huvitav ning originaalne.

2) A suurepärase; protsendiskaalal 95–100%; õpitulemust hinnatakse suurepäraseks (hinne A), kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastab täiel määral õppekava nõuetele.

3) B+ väga hea; protsendiskaalal 90–95%; õpitulemust hinnatakse väga heaks (hinne B+), kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastab täiel määral õppekava nõuetele, kuid selles on mõni väiksem ebatäpsus.

4) B tubli; protsendiskaalal 85–89%; õpitulemust hinnatakse tubliks (hinne B), kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid selles esineb mõni väiksem puudus või antud kontekstis ebaoluline viga.

5) C+ hea; protsendiskaalal 80–84%; õpitulemust hinnatakse heaks (hinne C+), kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid selles esineb väiksemaid puudusi ja vigu või ei ole täielik.

6) C üsna hea; protsendiskaalal 75–79%; õpitulemust hinnatakse üsna heaks (hinne C), kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid selles esineb väiksemaid eksimusi ja vigu ning praktilises rakendamises jääb mõningal määral puudu iseseisvusest.

7) D+ keskpärane; protsendiskaalal 70–74%; õpitulemust hinnatakse keskpäraseks (hinne D+), kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on põhiosas õppekava nõuetele vastav, kuid teadmiste rakendamisel esineb mõni tõsine puudus või viga.

8) D rahuldav; protsendiskaalal 65–69%; õpitulemust hinnatakse rahuldavaks (hinne D), kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on põhiosas

õppekava nõuetele vastav, kuid esineb tõsiseid puudusi ja vigu ning õpilane vajab juhendamist ja suunamist.

9) E+ piisav; protsendiskaalal 55–64%, õpitulemust hinnatakse piisavaks (hinne E+), kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus näitavad, et õpilane on omandanud õppekavas nõutavad põhiteadmised ja -oskused, kuid nende praktilisel rakendamisel vajab juhendamist ja suunamist

10) E kesine; protsendiskaalal 50–54%; õpitulemust hinnatakse kesiseks (hinne E), kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus näitavad, et õpilane on omandanud õppekavas nõutavad põhiteadmised ja -oskused, kuid ei suuda neid praktiliselt rakendada.

(4) Negatiivsete hinnete sisu on:

1) F+ kehv; protsendiskaalal 40–49%; õpitulemust hinnatakse kehvaks (hinne F+), kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on osaliselt õppekava nõuetele vastav, selles esineb olulisi puudusi ja vigu.

2) F puudulik; protsendiskaalal 20–39%; õpitulemust hinnatakse puudulikuks (hinne F), kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on osaliselt õppekava nõuetele vastav, kuid õpilane teeb rohkesti sisulisi vigu ja ei suuda teadmisi rakendada ka suunamise ja juhendamise korral.

3) F- nõrk; 0–19%; õpitulemust hinnatakse nõrgaks (hinne F-), kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus näitavad, et õpilasel puuduvad nõutavad teadmised ja oskused või kui mitteamustuslik ülesanne on täitmata.

(5) Lisaks kasutatakse

1) märget „T” (tegemata) esitamata tööde tähisena

(6) Täheliste hinnete teisendamisel numbrilisse viiepallisüsteemi kasutatakse järgmist üleminekut:

1) hinne 5: hinded A+, A ja B+;

2) hinne 4: hinded B, C+ ja C;

3) hinne 3: hinded D+, D, E+ ja E;

4) hinne 2: hinded F+ ja F;

5) hinne 1: hinne F-.

(7) Mitteeristaval hindamisel võib kasutada hinnanguid

1) „arvestatud“ (AR) ja

2) „mittearvestatud“ (MA).

(8) 1. klassis antakse õpilastele antakse õppeprotsessi käigus pidevalt nii suulist kui kirjalikku tagasisidet. Õppeprotsessis rakendatakse eelhindamist, kujundavat hindamist ja kokkuvõtvat hindamist. Kokkuvõtvat tagasisidet antakse kaks korda aastas: jaanuaris ja juunis. Kokkuvõttev tagasiside annab hinnangu riikliku õppekava õpitulemuste saavutamisele mõõdetava perioodi (poolaasta) jooksul. Kokkuvõtvad hinnangud antakse e-keskkonnas Studium. Lisaks kokkuvõtvatele hinnangutele kannab õpetaja Studiumisse jooksivaid sõnalisi hinnanguid. Kirjalike hinnangute andmise sagedus sõltub õppeaine nädalatundide arvust. 6-7 nädalatunniga ainetes vähemalt üks kord nädalas, 4-5 nädalatunniga ainetes vähemalt kord kahe nädala jooksul, 3 nädalatunniga ainetes vähemalt kord kolme nädala jooksul, 1-2 nädalatunniga ainetes vähemalt üks kord kuus. Sõnaliste hinnangute kaudu antakse tagasisidet õpilase õppe-eesmärkide täitmisele ja õppeülesannete sooritamisele.

(9) Hariduslike erivajadustega õpilaste või uussisserändajate hindamisel võib I ja II kooliastmes individuaalse õppekava alusel rakendada tähesüsteemi asemel sõnalisi hinnanguid. II kooliastme lõpus kasutatakse sõnaliste hinnangute teisendamisel aastahinneteks numbrisüsteemi (hinded 1 – 5).

(10) Uussisserändajaid võib 1.-8. klassis individuaalse õppekava alusel hinnata sõnaliste hinnangute alusel mitteeristavalt (AR/MA). II ja III kooliastme lõpus teisendatakse aastahinded numbrisüsteemi (hinded 1 – 5).

§ 10.6. Õpitulemuste hindamise korraldus

(1) Õpilase teadmisi ja oskusi hindab klassi- või aineõpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste (mh rühmatööd) alusel.

(2) Kui töö sooritamise või hindamise käigus tuvastab õpetaja õpilase poolt kõrvalise abi kasutamise või mahakirjutamise, hinnatakse seda tööd hindegaga F-. Hindega F- hinnatakse ka selle õpilase tööd, kes aitas kaasa eelkirjeldatud olukorra tekkimisele.

(3) Õpitulemuste hindamine jaguneb:

1) **diagnostiline hindamine** - diagnostilise hindamise käigus selgitatakse välja õpilaste eelteadmiste ja oskuste tase, ainealased väärarusaamad ja spetsiifilised õpiraskused, et

kavandada järgnevat õppimist ja õpetamist; diagnostilisel hindamisel antakse suulist või kirjalikku tagasisidet ning tähelist hindamissüsteemi ei kasutata;

2) **kujundav hindamine** - õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist, kus õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta; õpilane kaasatakse alates I kooliastmest enese- ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni; kui kujundava hindamise käigus kasutatakse tähesüsteemi, lisatakse Stuudiumisse ka sõnaline tagasiside.

3) **kokkuvõttev hindamine** - kokkuvõttev hindamine toimub üldjuhul õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, et kontrollida nii õppetöös püstitatud eesmärkide kui ka riikliku õppekavaga sätestatud õpitulemuste saavutamist. Kokkuvõttev hinne võib kujuneda õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena, seejuures arvestatakse, et hinnitel võib sõltuvalt töö mahust ja raskusastmest olla erinev kaal, mis kajastub Stuudiumis asuvas hindamisjuhendis; kokkuvõtvad hinded on Stuudiumis selgelt eristatavad (arvestusliku hinde, trimestri- või kursusehindena).

§ 10.7. Järelevastamise ja hinde parandamise kord

(1) Õpilane, kellel jäi kohustuslik ülesanne õigel ajal täitmata, vastab selle järele või esitab selle õpetajaga kokkulepitud ajal. Kui Stuudiumis oli eelnevalt sümbol T, kustutatakse see ning lisatakse järelevastamisel saadud hinne uue hindena.

(2) Kui õpilane jätab selle ülesande mõjuva põhjusega kokkulepitud ajaks järele vastamata, märgitakse seda Stuudiumis sümboliga T. Trimestri- või kursusehinde panekul arvestatakse sümbolit T tulemusena 0% (F-). Sooritamata töö korral lisatakse hindele kommentaar järelevastamise võimaluse mittekasutamise kohta.

(3) Gümnaasiumiõpilasel on õigus kohustuslik hinnatav ülesanne järele vastata juhul, kui õigeaegset sooritamist takistas mõjuv põhjus.

(4) Õpilane, kes täitis arvestuslikult hinnatava vm kohustusliku ülesande mitterahuldavalt, täidab vastava ülesande uuesti õpetajaga kokkulepitud ajal. Õpetajal on õigus keelduda järelevastamise võimaldamisest, kui hinde teavitamisest on möödunud enam kui kümne õppepäeva. Uus hinne kantakse Stuudiumisse parandushindena (kaldkriipsuga). Hinnet on õpilasel õigus parandada üks kord.

(5) Positiivsete hinnete parandamise võimaluse üle otsustab aineõpetaja.

§ 10.8. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted

(1) Mustamäe Gümnaasiumis eristatakse kahte tüüpi kokkuvõtvat hindamist:

- 1) mahuka õppeteema lõpul toimuv õpitulemuste hindamine;
- 2) trimestri- või kursusehinne.

(2) Trimestri- ja kursusehinnete korral kasutatakse tähestik skaalat, aasta- ja kooliastmehinded pannakse viiepallisüsteemis.

(3) Gümnaasiumi valikkursuste hindamisel võib kasutada hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud”, kui see on sätestatud valikkursuse ainekavas.

(4) Kool võib kokkuvõtva hinde panekul arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust.

(5) Kokkuvõtva hinde panemisel arvestatakse erinevate hinnete tähtsust ja kaalu, see ei pea olema hinnete aritmeetiline keskmine. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted kajastuvad Stuudiumis.

(6) Õppeaine trimestri- või kursusehinne moodustub kujundava hindamise ja õppeperioodi kokkuvõtivate tööde tulemuste põhjal.

(7) Õpilasele, kellel on osa kohustuslikke ülesandeid trimestri või kursuse lõppedes mõjuval põhjusel täitmata, pannakse Stuudiumis perioodihinde kohale ajapikenduse tähisena sümbol MH (mittehinnatud). Pärast nõutavate ülesannete sooritamist asendatakse sümbol MH hindegaga. Sümbolit MH ei märgita tunnistusele.

(9) Kui õpilase trimestri- või kursusehinne on jäetud mõjuvatel põhjustel välja panemata (sümbol MH), on õpilasel kohustus materjal järele vastata aineõpetajaga kokkulepitud ajal hiljemalt kahe nädala jooksul. Mõjuval põhjusel ning lapsevanema kirjaliku avalduse alusel võib järelevastamise aega pikendada järgneva trimestri või kursuse lõpuni.

(10) Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, otsustatakse õppeaine lõplik aastahinne ja/või kooliastmehinne pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

(11) Aastahinded ja kooliastmehinded pannakse välja viiepallisüsteemis, välja arvatud 1. klassi õpilastel, kellele antakse sõnalist tagasisidet.

(12) Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse vajadusel selle õppeaasta kokkuvõtavad hinded ning käesoleva trimestri või kursuse jooksul saadud hinded viiepallisüsteemi.

(13) Õppeainete kokkuvõtvad trimestri-, kursuse- ja aastahinded kantakse Stuudiumi ja klassitunnistusele, aasta- ja kooliastmehinded ka õpilasraamatusse.

(15) Individuaalse õppekava alusel sõnalise tagasisidega hinnatavatel õpilastel võib I ja II kooliastmes trimestri õpitulemusi hinnata mitteeristavalt (AR/MA). Hinnang kujuneb kujundava hindamise tulemusel.

§ 10.9. Kokkuvõttev hindamine põhikoolis

(1) Põhikoolis pannakse välja õppeaine trimestri- ja aastahinne. 4. klassi inimeseõpetuse ning 5.-8. klassi käsitöö ja tehnoloogia kokkuvõtvad hinded kantakse Stuudiumisse kaks korda aastas.

(2) Õpilasele, kelle trimestrihinne on F+, F või F- või on jäetud välja panemata (sümbol MH), määratakse selles õppeaines järgmiseks trimestriks õpiabi, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused. Õpiabi all mõistetakse täiendavat tööd õpetaja juhendamisel väljaspool tunde kindlaksmääratud aegadel.

(3) Õppeaine aastahinne pannakse välja trimestrihinnete alusel.

(4) Tuge vajavatele õpilastele, kellel on rakendatud mitteeristavat hindamist, pannakse II kooliastme lõpus välja numbrilised aastahinded. Aastahinne kujuneb kujundava hindamise teel saadud tagasiside põhjal.

§ 10.10. Kokkuvõttev hindamine gümnaasiumiastmes

(1) Gümnaasiumiastmes pannakse välja õppeaine kursusehinded ja kooliastmehinded.

(2) Kooliastmehinne pannakse välja õppeaine 10.-12. klassi kursusehinnete alusel. Gümnaasiumiõpilasele ei panda välja rahuldavat kooliastmehinnet enne, kui kõik vastava aine kursused on hinnatud vähemalt hindegaga E.

§ 10.11. Üleminekuksamid

(1) Gümnaasiumi 10. ja 11. klassi õpilased sooritavad õppeaasta lõpul ühes õppeaines üleminekuksami, mis korraldatakse üldjuhul õppeperioodi viimasel nädalal.

(2) Üleminekuksamid täpsustavad õppetoolid lähtuvalt õppesuunast ja kinnitatakse juhtkonna otsusega.

(3) Üleminekueksami vormi otsustab aineõpetaja koostöös õpilastega.

(4) Üleminekueksami hinnet arvestatakse aasta- või kooliastmehinde väljapanekul võrdväärselt trimestri- või kursusehindegaga. Üleminekueksamit võib hinnata mitteeristavalt.

(5) Üleminekueksami hinne kantakse Stuudiumisse ja klassitunnistusele.

§ 11. Käitumise ja hoolsuse hindamise korraldus

- (1) Põhikoolis hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust.
- (2) Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.
- (3) Aineõpetaja märgib oma hinnangu õpilase käitumise ja hoolsuse hinde kohta Stuudiumi iga trimestri lõpul.
- (4) Käitumise ja hoolsuse kokkuvõtva hinde paneb klassijuhataja.
- (5) Käitumis- ja hoolsushinded märgitakse Stuudiumi ja klassitunnistusele, käitumishinne ka õpilasraamatusse. Põhikooli lõputunnistusele käitumise ja hoolsuse hindeid ei märgita.

§ 11.1. Käitumise hindamine

- (1) Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ja väljaspool kooli.
- (2) Käitumishindega „eeskujulik" (lühend „E") hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt ning kellel ei esine põhjuseta puudumisi.
- (3) Käitumishindega „hea" (lühend „H") hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid. Hindega „hea" hinnatakse ka õpilast, kellel esineb üksikuid põhjuseta puudumisi.
- (4) Käitumishindega „rahuldav" (lühend „R") hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi või kellel esineb põhjuseta puudumisi.
- (5) Käitumishindega „mitterahuldav" (lühend „MR") hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei täida järjepidevalt õpetajate antud korraldusi või ei järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata „mitterahuldavaks" ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest, samuti paljude põhjuseta puudumiste korral.
- (6) Aineõpetaja poolt hinnatud põhikooliõpilase käitumise trimestrihinne ei ületa hinnet "hea" 1-2 põhjuseta puudumise korral, hinnet „rahuldav" 3-4 põhjuseta puudumise korral ning hinnet „mitterahuldav" enama kui 5 põhjuseta puudumise korral.

§ 11.2. Hoolsuse hindamine

(1) Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

(2) Hoolsushindega „eeskujulik“ (lühend „E“) hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.

(3) Hoolsushindega „hea“ (lühend „H“) hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel, hoolikas ning õpib võimetekohaselt.

(4) Hoolsushindega „rahuldav“ (lühend „R“) hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt, ei täida vahel tundides õpetajate nõudmisi või jätab vahel täitmata kodused õppeülesanded.

(5) Hoolsushindega „mitterahuldav“ (lühend „MR“) hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli täitmata oma kodused õppeülesanded.

§ 12. Hinde vaidlustamine ning vaidlusküsimuste lahendamine

(1) Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde väljapanemist. Hinnet saab muuta ainult hinde pannud õpetaja.

(2) Õpilase hindamisel koolis tekkinud eriarvamusi ja vaidlusküsimusi lahendavad õpilase või lapsevanema pöördumisel klassi- või aineõpetaja või kooli juhtkond.

(3) Hinde vaidlustamiseks pöördub õpilane ja/või lapsevanem kõigepealt kirjalikult hinde pannud õpetaja poole, kes on kohustatud selgitama hindamise põhimõtteid, korda ning kriteeriume ning põhjendama hinde õigsust ja nõuetele vastavust. Vajadusel kaasab õpilane või lapsevanem klassijuhataja.

(4) Kui õpilane ja/või lapsevanem pole aineõpetaja otsusega nõus ning on kaasanud klassijuhataja, võib õpilane või lapsevanem viie tööpäeva jooksul pöörduda kirjalikult direktori või õppejuhi poole, kes kaasavad otsuse langetamisel vastava ainevaldkonna õppetooli. Õpilast või vanemat teavitatakse otsusest kirjalikult viie tööpäeva jooksul.

§ 13. Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmine ning korduseksam

(1) Õpilase täiendavale õppetööle või klassikursust kordama jätmise ning õpilasele korduseksami määramise otsustab kooli õppenõukogu kokkuvõtivate ja eksamihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu, et ta omandaks temale rakendatud õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused.

(2) Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppetöö lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid.

(3) Põhikooli õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tema aastahinne on "2" või "1" või on jäetud välja panemata (sümbol MH).

(4) 10. ja 11. klassi õpilasele, kes sooritas üleminekueksami hindele F+, F või F-, määratakse korduseksam.

(5) Gümnaasiumiõpilane, kellel õppeperioodi lõpus on rohkem kui kaks õppeainet, milles üle poolte kursustest on hinnatud hindega F+, F või F-, võidakse koolist välja arvata.

(6) Gümnaasiumi õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainete nendes kursustes, milles tema kokkuvõttev hinne oli F+, F või F- tingimusel. Otsus täiendavale õppetööle jätmise kohta tehakse enne õppeperioodi lõppu.

(7) Pärast korduseksami või täiendava õppetöö sooritamist muudetakse Studiumis eksamihinne, põhikooliõpilase aastahinne või gümnaasiumiõpilase kursusehinne (endine hinne kustutatakse). Hindele lisatakse kommentaar "Sooritas korduseksami" või "Sooritas täiendava õppetöö".

(8) Gümnaasiumiõpilane, kellel pärast täiendavat õppetööd ja/või korduseksami sooritamist on säilinud kursusi, mille hinne ei ole vähemalt E, või kelle korduseksamihinne ei ole vähemalt E, ei viida üle järgmise klassi ning arvatakse koolist välja.

(9) Gümnaasiumi õpilase võib jätta erandjuhul klassikursust kordama mõjuvate põhjuste puhul, kui õppenõukogu peab seda tema edasise õppimise seisukohalt otstarbekaks.

(10) Põhikoolis võib õppenõukogu põhjendatud otsusega erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines pandud välja aastahinne "2" või "1", täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase või tema

seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema välja toodud kaalutlused, millest tulenevalt on leitud, et õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks on otstarbekas jätta õpilane klassikursust kordama.

(11) Põhikoolis võib õppenõukogu põhjendatud otsusega jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „2” või „1”. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

§ 13.1. Õpilase järgmisse klassi üleviimine

(1) Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.

(2) Õpilane viiakse üle järgmisse klassi olenemata käitumise aastahindest.

(3) Põhikooli õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse üle järgmisse klassi enne õppeperioodi lõppu.

(4) Põhikooli õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 30. augustil.

(5) Gümnaasiumiõpilane, kelle kõikide õppeainete kõik kursused ja korduseksam on hinnatud vähemalt hindega E, viiakse üle järgmisse klassi.

(6) Gümnaasiumi õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle või kellele määrati korduseksam, viiakse üle järgmisse klassi ainult juhul, kui pärast täiendavat õppetööd või korduseksamit on täidetud lõikes 5 toodud tingimused. Otsus üleviimise kohta tehakse hiljemalt 30. augustiks.

§ 13.2. Põhikooli lõpetamine

(1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt "rahuldavad", kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

(2) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;

2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

(3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt "Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse" § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

(4) Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib keelekümblusklassis või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib lõikes 1 nimetatud eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.

(5) Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

§ 13.3. Gümnaasiumi lõpetamine

(1) Gümnaasiumi lõputunnistuse annab gümnaasium õpilasele:

1) kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;

2) kes on sooritanud eesti keele (või lõikes 2 sätestatud tingimustel eesti keele teise keelena), matemaatika ja võõrkeele (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles) riigieksamid;

3) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;

4) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö.

(2) Õpilased, kes on gümnaasiumis õppinud eesti keelt teise keelena, õpilased, kes on lõpetanud põhikooli vene või muu õppekeelega koolis või klassis ja on asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, ning õpilased, kes on vene või muu õppekeelega gümnaasiumist või gümnaasiumiklassist asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, võivad valida, kas sooritavad eesti keele või eesti keele teise keelena riigieksami.

(3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

(4) Õppenõukogu otsusega võib gümnaasiumi koolieksamina arvestada edukat osalemist üleriigilisel või rahvusvahelisel ainevõistlusel gümnaasiumiastmes. Sellisel juhul hinnatakse õpilase eksamit hindegaga "väga hea".

§ 14. Valikkursused gümnaasiumis

(1) Kolmas võõrkeel. Gümnaasiumi jooksul õpitakse seda kokku kaheksa kursust, neist kolm kursust 10., kolm kursust 11. ja kaks kursust 12. klassis. Võimalik on valida kas saksa, hiina või hispaania keel (algajatele). Kõikidele õppesuundadele.

(2) Riigikaitse. Esimene kursus on teoreetiline ja toimub õppeaasta jooksul. Käsitletavad teemad on Eesti sõjaajalugu; tänapäeva kriisid, sõjad ja relvakonfliktid; Eesti kaitsepoliitika ja Eesti osalemine NATO-s; Eesti kaitsejõudude struktuur ja ülesanded, Eesti Kaitseväge ja Kaitsealiidu sümbolika ning traditsioonid; kaitseväeteenistus, riviõpe, relvaõpe, topograafia ja orienteerumine, esmaabi välitingimustes, massihävitusrelvad ja kodanikukaitse, keskkonnakaitse kaitseväes. Teine kursus toimub juunis pärast õppetöö lõppu väljaõppekeskuses või välilaagrina. Mõlemale õppesuunale.

(3) Rahvusvaheline projektijuhtimine. Valikaine läbimisel kujuneb õpilasel esmane projektijuhtimispädevus, mis on vajalik iseseisvalt ühe tervikliku rahvusvahelise projekti planeerimiseks ja elluviimiseks. Õpilane omandab õppeainet läbides algteadmised projekti olemusest, eelarve koostamisest, tegevuskava loomisest, mitteformaalsest õppest, meeskonnajuhtimisest, kultuuridevahelisest õppest, partnerlusest, kommunikatsioonist, aruandlusest ja harjutab projekti erinevate etappide elluviimist. Üks kursus 10. ja 11. klassidele, kõikidele õppesuundadele.

(4) Vene keel. Kaks lisakursust õpilastele, kes soovivad jätkata vene keele õpinguid. 12. klassile ja mõlemale õppesuunale. (alates 2026/27. õppeaastast)

(5) Teater, film ja kirjandus. Kursus võimaldab tundma õppida teatri ja filmi olemust. Vaadatakse ning analüüsitakse filme ja teatrietendust, mis on seotud eesti kirjandusega. Kursus arendab lugemis-, vaatamis- ja arutlusoskust. Kindlasti pakuvad need tunnid elamusi, sest teater on põnev klassiruum ja nii mõnigi film muutub koos vaatamise ja arutelu järel toredaks kunstiteoseks. Üks kursus, 11.-12. klassile, kõikidele õppesuundadele.

(6) Digitaalne tootearendus ehk Codesterite Klubi. Uus tulevikku suunatud valikaine. Lõimitud programmeerimine ja tootearendus, mille käigus õpitakse, mida tähendab olla disainer, tarkvaraarendaja ja projektijuht tehnoloogiaettevõttes. Tehakse palju nii individuaalset kui rühmatööd. Pärast teoreetiliste oskuste omandamist esimesel aastal järgneb teisel aastal oma digitaalse projekti planeerimine ja prototüübi loomine, mida täiendatakse, viimistletakse ja esitletakse 12. klassis. Eelteadmised programmeerimisest ei ole vajalikud. Gümnaasiumi jooksul 14 kursust (viis kursust igal aastal), kõikidele õppesuundadele. Õppetöö on inglise

keeles. Koolitust finantseerib Saksamaal asuv Riesenkauffi fond, projektipartneriteks on Tallinna Tehnikaülikool ja mitmed tarkvarafirmad nagu Microsoft, Skype jt. Igal järgmise kursusel osalemine eeldab eelmise kursuse läbimist.

(7) Majandus- ja ettevõtlusõpe. Õpitakse majanduse ja ettevõtluse aluseid. Saadakse ülevaade maailmamajanduses toimuvast ja selle seostest Eesti majandusega. Majandusõpetuses on palju praktilisi ülesandeid ja soovi korral võimalus ka õpilasfirmat luua. Kaks kursust, 11. klassile, kõikidele õppesuundadele.

(8) Keskkonnakeemia. Keskkonnakeemias keskendutakse neljale teemale: vesi, õhk, muld, keskkonnamürgid (puhastusvahendid, toidulisandid jm). Kursuse eesmärk on tõsta huvi ja anda põhjendatud vastuseid aktuaalsetele keskkonnaprobleemidele. Samas arvestatakse igal konkreetsel õppeaastal keskkonnakeemia uurimistööde põhiteemat ja keskendutakse selle avamisele. Üks kursus, keele-reaal- ning keskkonna- ja loodussuunale.

(9) Eesti vanema kunsti ajalugu. Kursuse sisuks on süvenemine Eesti kunsti. Kursus algab muistsete eestlaste kunstiga ning lõpeb baroki ning klassitsismi ajastu kunstiga Eestis. Kursusel vaadeldakse kunsti erinevates Eesti piirkondades, kuid valdav osa keskendub Tallinnale ja selle lähiümbrusele. Üks kursus, 11.-12. klassidele, kõikidele õppesuundadele.

(10) Inglise ärikeeel. Õpitakse inglise keelt, tähelepanu on suunatud äri- ja majandusalasele sõnavarale. Kaks kursust, 12. klassile kõikidele õppesuundadele.

(11) USA maalugu. Tutvutakse USA ajaloo ja ameerika kirjandusega. Õppetöö toimub inglise keeles. Kaks kursust, keele-reaalsuunale.

(12) Kõne ja väitlus. Suulise tekstiloome kursus keskendub suulise eneseväljenduse, eesmärgistatud kuulamise ja argumenteeritud esinemise ning tagasiside arendamisele. Üks kursus, 11.-12. klassidele, kõikidele õppesuundadele.

(13) Usundiõpetus. Aine, mille käigus käsitletakse erinevaid religioone ja usulisi liikumisi, õpitakse tundma religiooni väljendumist kultuuris ning inimese ja ühiskonna elus, arutletakse eksistentsiaalsete küsimuste üle. Kaks kursust, 12. klassile, kõikidele õppesuundadele.

(14) Joonestamine. Kursus tugineb varasematele matemaatika, osaliselt ka kunsti ja tööõpetuse kohustuslikel kursustel omandatud teadmiste, oskuste ning hoiakutele. Luuakse süstemaatiline ülevaade joonestamiseks vajalikust mitmekesisest teabest. Kinnistuvad kursuse jooksul omandatud sõnavara, teadmised ruumigeomeetriast ja oskused lahendada probleemülesandeid graafiliselt ning sellega seotud rakendustest. Üks kursus, 12. klassile.

(15) Kehaline kasvatus. Kaks kursust, kõikidele õppesuundadele.

(16) Psühholoogia. Kursus annab tervikliku ja süsteemse ülevaate psühholoogia teadusest läbi järgnevate teemade: inimese areng, käitumise bioloogilised alused, tunnetusprotsessid (aistingud, tajud), õppimine ja mälu, vaimsed võimed, intelligentsus ja selle mõõtmine, inimese motiivid ja vajadused, emotsioonid, stress ja toimetulek, psühhopaatoloogia, isiksusetestid, sotsiaalne käitumine. Loengute, praktiliste tööde ja diskussioonide kaudu õpitakse paremini mõistma iseennast ja teisi ning rakendama psühholoogiateadmisi eluliste probleemide lahendamisel. Üks kursus, 11. klassile, kõikidele õppesuundadele.

(17) Karjääriõpetus. Kursus koosneb kolmest osast: enesetundmine – analüüsitakse oma isiksust erinevate testide abil, mille tulemusena oskab õpilane näha seost isiksuseomaduste ja elukutsevaliku abil; haridus ja tööturg – õpitakse tundma erinevaid haridus- ja koolitusvõimalusi, ameteid ja elukutseid ning tööturu suundumusi, toimuvad infoseminarid, praktilised õppekäigud, töövarjupäev, õpitakse koostama CV-d ja motivatsioonikirja; planeerimine ja otsustamine - õpilane mõistab karjääriplaneerimist kui elukestvat protsessi, oskab saadud info põhjal teha teadlikke otsuseid. Üks kursus, 11.-12. klassidele, kõikidele õppesuundadele.

(18) Terviseõpetus. Käsitletakse esmaabi osutamise põhiprintsiipe, omandatakse praktilisi oskusi kannatanu abistamiseks traumade või haigestumise puhul. Lahendatakse elus ettetulevatel terviseprobleemidel põhinevaid situatsioonülesandeid. Üks kursus, 10. klassile, mõlemale õppesuunale.

(19) Teaduslabor. Praktilise keemia valikkursuse raames õpitakse läbi praktilise tegevuse tundma keemilisi reaktsioone ja ainete omadusi. Tundides osalevad nii nooremad kui vanemad keemia huvilised õpilased. Valmistatakse läbi viima teadusteatri etendusi, võimalik on valmistada seepi, kasvatada kristalle, valmistada pulgakommi või laavalampe. Kursusel osalemine aitab luua seoseid teooria ja praktika vahel ning arendab koostööoskust.

(20) Ideest teostuseni. Üks kursus, 10.-12. klassidele, kõikidele õppesuundadel.

§ 15. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

(1) Õpilase haridusliku erivajaduse väljaselgitamiseks ja õpilasele vajaliku toe pakkumiseks loob võimalused kooli pidaja ning selle korraldab direktor.

(2) Direktor määrab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija, kelle ülesanne on korraldada koolisest meeskonnatööd, mida on vaja õppe ja arengu toetamiseks, ning koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist.

(3) Õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, annab kool üldist tuge, mis kujutab endast õpetaja pakutavat individuaalset lisajuhendamist ja tugispetsialistide teenuse kättesaadavust. Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis avatakse õpilasele arengukaart ja õpilane saadetakse täiendavatele uuringutele ning koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel rakendatakse võimalusel tõhustatud tuge või erituge.

(4) Tuge vajavate ja haridusliku erivajadusega õpilaste õppe korraldamisel lähtub kool kaasava õppe põhimõtetest. Tulenevalt õpilase individuaalsetest vajadustest tagatakse õpilasele võimetekohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide, õpetaja abide ja teiste spetsialistide koostöös.

(5) Tugimeetmete eesmärk on võimalikult varajane märkamine ja püüd ennetada õpi-, suhtlemis- ning käitumisprobleeme.

(6) Tugimeetmed on suunatud õpiraskustega, käitumisprobleemidega, tervisehäiretega, pikemaajaliselt õpikeskkonnast eemal viibivatele, kooli õppekeelt ebapiisavalt valdavatele või andekatele õpilastele.

(7) Tugispetsialistide poolt õpilasele läbiviidud hindamiste, testimiste ja uuringute järeldused vajalike sekkumiste kohta, aineõpetajate tähelepanekud, spetsialistide antud soovitused, rakendatud teenused ja meetmed ning hinnang nende tulemuslikkusele kantakse ajalisel järjekorras õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile.

(8) Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.

(9) Haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustab vanemat ning teeb õpetajale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks.

(10) Kool pakub õpilastele üldtoe raames järgmisi tugiteenuseid: eesti keel teise keelena tunnid (E2); pikapäevarühm, õpetajate ainekonsultatsioonid, erinevate tugispetsialistide teenused, õpe individuaalse õppekava alusel.

(11) Tõhustatud ja eritoe õpilaste tugimeetmete rakendamiseks annab soovitusel kooliväline nõustamismeeskond. Õpilase õppekavas sõnastatud eesmärkide täitmiseks ja talle vajaliku toe pakkumiseks võib lisaks tavaklassidele moodustada ka õpiabi- või temporühmi või eriklasse. Õpe õpiabi -või tasemerühmas või eriklassis peab olema õpilase vajadustest lähtudes põhjendatud ja ajaliselt piiritletud ning järgida tuleb haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija või koolivälise nõustamismeeskonna või mõlema soovitusi. Erituge vajava õpilase õpetamisel tavaklassis peab arvestama koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi.

(12) Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema kirjalikul nõusolekul rakendab kool õpilasele tõhustatud tuge või erituge, terviseseisundist tulenevat koduõpet, koolikohustuslikule õpilasele mittestatsionaarset õpet, vähendab ja asendab riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemusi ühes või mitmes aines, soovitab lihtsustatud, toimetuleku- või hooldusõppe rakendamist või vabastab õpilase kohustusliku õppeaine õppimisest.

(13) Vähemalt korra õppeaastas ja juhul, kui koolivälise nõustamismeeskonna määratud toe rakendamise tähtaeg on lõppenud, hindab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega soovitatud toe rakendamise mõju ning teeb ettepanekud edasiseks tegevuseks.

(14) Tallinna Mustamäe Gümnaasiumi õpilase arengu toetamise süsteem ning tugispetsialistide ülesannete kirjeldused on välja toodud kooli kodulehel.

§ 16. Karjääriteenuste korraldus

(1) Karjääriteenuste eesmärgiks on aidata õpilastel arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust läbi elukestva õppe.

(2) Õppe- ja kasvatustöö eesmärkide püstitamisel on aluseks võetud riikliku õppekava läbiv teema "Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine", mille raames käsitletakse teemat integreeritult kõikides kooliastmetes. Selle läbi taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid.

(3) Karjääriteenused hõlmavad: karjääriõpet; karjääriinfot ja karjääriinõustamist.

(4) Koolis korraldatakse eelkõige karjääriõpet gümnaasiumiastmes valikkursusena ja karjääriinfo vahendamist. Koostöö Tallinna ja Harjumaa Karjäärikeskuse karjääriinfo spetsialistidega ning karjääriinõustajatega.

(5) Karjääriõpe jaguneb kolme põhiteema vahel:

1) enesetundmine (arenguveestlused, huviringid, võimete/huvid testimine, eneseanalüüs, karjääriinõustamine);

2) õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmine (kohtumised erinevate ametite esindajatega, ettevõtete külastused, kohtumised vilistlastega, töövarjupäev, koolide ja ametite tutvustused, õppekäigud, infopäevad, koolide külastused, infootsing jms);

3) planeerimine ja karjääriotsuste langetamine (karjääriinõustamine, temaatilised klassijuhatajatunnid, eneseanalüüs jms).

(6) Karjääriõppe tulemusena õpilane seostab:

1) enda isiksuseomadused ja kutsealade nõudmised;

2) hariduse ja tööturu;

3) oma karjäärivalikud ja valikutega kaasneva vastutuse;

4) õpioskused tulevaste õpingute ja tööeluga;

5) planeerib teadlikult oma tulevikku ja koostab selleks plaani.

(7) Õpilastele on karjääriteenused kättesaadavad läbi alljärgneva:

- 1) Läbiv teema "Elukestev õpe ja karjääri planeerimine" kõigi ainete raames;
- 2) Valikaine "Karjääriõpetus" gümnaasiumiastmes;
- 3) Klassijuhataja poolt algatatud tegevused (sh arenguestlused);
- 4) Klassideüleised üritused (nt karjäärinädal);
- 5) Karjäärinõustamise ja -infovahendamise teenuste osutamine;
- 6) Koolidevahelised ja rahvusvahelised projektid.

(8) Karjääriõpet korraldavad:

- 1) kõik aineõpetajad ainetundides, arvestades õppekava läbiva teema "Elukestev õpe ja karjääri planeerimine" sisu ja eesmärgi;
- 2) klassijuhatajad arenguestlustel;
- 3) koolitöötajad (õpetajad, juhtkond, töörühmad) koostöös ainete-üleste, klassidevaheliste ja ülekooliliste ettevõtmiste ning projektidega (aulaloengud ja -kohtumised, õppekäigud, projektipäevad, ainenädalad, konkursid, laadapäevad jms);
- 4) karjäärikoordinaator koostöös karjäärikeskusega;
- 5) ringijuhid tunnivalises tegevuses.

§ 17. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

§ 17.1. Õpilaste ja vanemate teavitamine

(1) Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õpilase arengu ja toimetuleku kohta koolis, samuti õppe ja kasvatuse korralduse kohta.

(2) Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri või kursuse või õppeaasta algul aineõpetajate ja klassijuhataja poolt.

(3) Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste kättesaadavuse. Karjääriteenuseid koordineerib koolipsühholoog.

(4) Õpilane ja vanem saavad tagasisidet õpilase arengu ja õppetöö tulemuste kohta vestlustes klassijuhataja ja aineõpetajatega, arenguestluste ja Stuudiumi vahendusel.

(5) Kool tagab õpilasele ja vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta. Teavet õppe ja kasvatuse korralduse kohta saab kooli kodulehelt, klassijuhatajalt, aineõpetajatelt, Stuudiumi kaudu ning klassi lastevanemate koosolekutel ja kooli lastevanemate üldkogul.

§ 17.2. Õpilaste ja vanemate nõustamine

(1) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse koolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning vajadusel korraldatakse diferentseeritud õpet.

(2) Koolis tagatakse õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendav pedagoogiline juhendamine väljaspool õppetunde:

- 1) aineõpetaja konsultatsioonid, õpiabitunnid;
- 2) individuaalne nõustamine ja konsultatsioon koolipsühholoogilt;
- 3) individuaalsed ja rühmapõhised logopeeditunnid;
- 4) järelevastamise võimalus vastavalt kooli õppekavas määratud korrale.

(3) Kool tagab õpilasele ja vanematele nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes, õpilase arengu toetamises ja koduses õppimises. Nõustamiseks tuleb pöörduda vastava spetsialisti (aineõpetaja, klassijuhataja, koolipsühholoog, logopeed, õppejuht jt juhtkonna liikmed) poole.

§ 18. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

§ 18.1. Õpetajate koostöö

- (1) Õpetaja koostöö eesmärgiks on õppekavas kirjeldatud taotletavate õpitulemuste ja pädevusteni jõudmine õppe- ja kasvatustegevuse kaudu, lähtudes õpiväljunditest, etteantud ajast, õppekavas kirjeldatud õppesisust ja õppetegevusest.
- (2) Õpetajad teevad koostööd koostöövestlustel, ainevaldkonnapõhistes ja temaatilistes töörühmades ning jagavad oma kogemusi töökoosolekutel ning kolleegidega suhtlemisel.
- (3) Erinevate ainevaldkondade vahelist õpetajate koostööd koordineerib õppejuht.

§ 18.2. Õpetaja töö planeerimine

- (1) Õpetaja planeerib oma tööd töökavas.
- (2) Töökava koostatakse kooli õppekavas esitatud ainekavade alusel.
- (3) Töökava esitatakse Stuudiumi keskkonnas.
- (4) Õpetaja koostab konkreetsed töökavad ainete ja klasside kaupa. Kohustusliku osana esitatakse aine õppeteemade loetelu, õpitulemused, kasutatavad materjalid ning hindamis põhimõtted kursuste või trimestrite kaupa. Hindamise kohta esitatakse informatsioon õpilastele iga trimestri/kursuse algul Stuudiumi kaudu. Õpilaste teavitamisel kantakse arvestuslikud tööd koos tähtajaga esimesel võimalusel ka Stuudiumi.
- (5) Töökava esitatakse õppejuhile enne õppeaasta algust, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

§ 19. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

§ 19.1. Kooli õppekava arendustöö

- (1) Kooli õppekava arendustöö on pidev protsess.
- (2) Kooli õppekava koostamine ja arendamine toimub õpilaste ja õpetajate, õpetajate ja juhtkonna, kooli hoolekogu, kooli ja lastevanemate, kooli omaniku, kooli õppe- ja kasvatustööd toetavate teiste õppeasutuste ja organisatsioonide koostöös.
- (3) Kooli õppekava arenduse üldjuht on direktor, kes delegerib ülesandeid õppejuhtidele, arendusjuhile ja õppetoolidele.
- (4) Kooli õppekava arendamisel kasutatakse erinevaid töövorme, milles osalevad kõik õpetajad.
- (5) Ainekavade arendustööd juhivad õppetoolide juhid, kes delegerivad ülesandeid aineõpetajatele.

§ 19.2. Kooli õppekava uuendamine ja täiendamine

- (1) Kooli õppekava uuendatakse ja täiendatakse:
  - 1) riikliku õppekava muudatuste korral;
  - 2) kooli arengukava muudatuste ja täienduste korral;
  - 3) iga-aastase arendustöö tulemusena.
- (2) Parandus- ja muudatusettepanekuid kooli õppekavasse võivad esitada kõik õppenõukogu liikmed ja teised kooliga seotud huvigrupid.
- (3) Muudatused kooli õppekavas jõustuvad pärast kehtestamist järgmise õppeaasta algusest.

Lisa 1. Ainekavad

Ainevaldkonnakavad (kinnitatud ...)

Keel ja kirjandus

Kehaline kasvatus (liikumisõpetus)

Kunstained

Loodusained

Matemaatika

Sotsiaalsained

Tehnoloogia

Võõrkeeled